

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**YÜKSEK
LİSANS
TEZİ**

**FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL
DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARINA İLİŞKİN TUTUM
VE GÖRÜŞLERİ**

HATİCE KÜBRA ÇETİNKAYA

**FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

ANTALYA, 2023

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DIŞI ÖĞRENME
ORTAMLARINA İLİŞKİN TUTUM VE GÖRÜŞLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hatice Kübra ÇETİNKAYA

Danışman: Doç. Dr. Fatih Serdar YILDIRIM

Antalya, 2023

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Hatice Kübra ÇETİNKAYA bu çalışması ... /... /..... tarihinde jürimiz tarafından Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi Yüksek Lisans Programında Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

İmza

Başkan:

.....

Üye:

.....

Üye (Danışman): Doç. Dr. Fatih Serdar YILDIRIM

.....

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI: Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Tutum ve Görüşleri

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

.....

Enstitü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezim olarak sunduğum “Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Tutum ve Görüşleri” adlı bu çalışmayı bilimsel, ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışımında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım. Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

Hatice Kübra ÇETİNKAYA

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Sürekli gelişen yenilenen Dünya ya uyum sağlamak için geleneksel eğitim yöntemleri yeterli kalmamaktadır. Çağdaş eğitim anlayışına uygun yöntemlere sınıflarımızda yer vermeliyiz. Yenilenen müfredatların kalıcılığını sağlamak için öğretim yöntemlerimizi yenilemeliyiz. Sadece sınıf için de kalmayıp okul dışı öğrenme ortamlarına da eğitim öğretime entegre etmeliyiz. Okul dışı öğrenme ortamlarının çok fazla avantajından bahsedebiliriz. Lakin hala eğitim ve öğretimde etkin bir şekilde öğretmenler açısından kullanılmamaktadır. Bu durumu değiştirmeli ve daha aktifleştirmeliyiz.

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı, Fen Bilimleri Eğitimi Dalı'nda yürütülen araştırmamda Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Tutum ve Görüşleri incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmanın konusunun oluşmasından gelişmesine kadar her adımda yanımda olan ve her konuda desteğini hiç esirgemeyen, bilgi ve tecrübesi ile sürekli bana yön veren, en yoğun ve stresli dönemde beni tekrardan ayaklandıran değerli hocam aynı zamanda tez danışmanım sayın Doç. Dr. Fatih Serdar YILDIRIM' a saygılarımı ve teşekkürlerimi sunuyorum. Eğitim-Öğretim esnasında derslerimde bana akademik anlamda ve kişisel gelişimimde büyük etkileri bulunan bütün hocalarıma da saygılarımı ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Tezimin ilerlemesinde ve veri toplama sürecinde katılım sağlayan Fen Bilgisi Öğretmen Adayı arkadaşlarımıza buradan minnettarlığımı iletiyorum.

Yüksek lisans sürecinde bana desteklerini esirgemeyen her daim yanımda olan bana kattıkları güzel değerler için kıymetli aileme, nişanlıma ve bütün arkadaşlarıma sonsuz teşekkürlerimi iletiyorum.

Hatice Kübra ÇETİNKAYA

ÖZET

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARINA İLİŞKİN TUTUM VE GÖRÜŞLERİ

ÇETİNKAYA, Hatice Kübra

Yüksek Lisans Tezi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Fatih Serdar YILDIRIM

Eylül 2023, 37 sayfa.

Yeni gelişmiş dünya da eğitimin ve öğretiminde süre gelen yenilikler ile gelişmekte olduğu bilinmektedir. Bu gelişmelere uyumu sadece sınıftaki eğitim ile gerçekleştiremeyiz. O yüzden sınıftan çıkmalıyız. Bunu da en iyi okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirmekten geçtiğini söyleyebiliriz. Lakin okul dışı öğrenmeyi gerçekleştirecek başlıca faktör öğretmenlerdir.

Öğretmenlerimizin okul dışı öğrenmeyi ne kadar bildiğini ve ne kadar planlayabildiğini görmek için hem okul dışı öğrenme için bir ölçek hem de bu konu üzerine düşüncelerine ulaşmak amaçlanmıştır. Bu amaç ile çalışma grubumuz 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 4.sınıf Fen Bilimleri Öğretmen adaylarından oluşmaktadır.

Çalışmanın daha derinlemesine araştırılması için karma yöntem kullanılmıştır. Öncelikle Bolat ve Köroğlu, (2020) tarafından geliştirilen ‘Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği’ öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Bu ölçek Fen Bilimleri öğretmen adaylarının müfredatında bulunan okul dışı öğrenme ortamları dersi öncesinde ve dersin müfredatının bitimi sonrasında aynı Fen Bilimleri öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Dersin öğretmen adayları üzerinde etkisine bakılmıştır. Aynı zamanda okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki bilgilerini daha detaylı ulaşmak için Fen Bilimleri öğretmen adaylarına yarı yapılandırılmış görüşme formu da uygulanmıştır. Görüşme formunda özellikle okul dışı öğrenme ortamları dersinde öğrendikleri bilgilerin ne kadar geliştiğini ve bilgilerinin kalıcılığını test etmek amaç ile sorulara yer verilmiştir.

Araştırmanın sonucunda Fen Bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları dersi sonrası okul dışı öğrenme ortamları hakkında bilgilerinin ve planlamasını

anlamalı bir şekilde geliştirdiği ve bu durumun Fen Bilimleri öğretmen adaylarının çalışmaya başladıktan sonra öğrencilerine okul dışı öğrenme gerçekleştirirken daha etkin olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Öğrenme, okul dışı öğrenme, okul dışı öğrenme ortamları, okul dışı fen öğretimi.*

ABSTRACT

ATTITUDES AND OPINIONS OF CANDIDATES OF SCIENCE TEACHERS REGARDING OUT OF SCHOOL LEARNING ENVIRONMENTS

ÇETİNKAYA, Hatice Kübra

Master Thesis, Department of Mathematics and Science Education

Supervisor: Assoc. Prof. Fatih Serdar YILDIRIM

September 2023, 37 pages

It is known that education and training in the new developed world is developing with ongoing innovations. We cannot adapt to these developments only through education in the classroom. So we have to get out of the classroom. We can say that this is best realized in out-of-school learning environments. But the main factor that will realize out-of-school learning is teachers.

In order to see how much our teachers know about out-of-school learning and how much they can plan it, we aimed to reach both a scale for out-of-school learning and their thoughts on this subject. For this purpose, our study group consists of 4th grade pre-service science teachers studying at Akdeniz University Faculty of Education in the 2021-2022 academic year.

Mixed method was used to investigate the study in more depth. First of all, the 'Organizing Out-of-School Learning Scale' developed by Bolat and K ro lu, (2020) was applied to the pre-service teachers. This scale was applied to the same pre-service science teachers before the out-of-school learning environments course in the curriculum of pre-service science teachers and after the end of the curriculum of the course. The effect of the course on the pre-service teachers was examined. At the same time, a semi-structured interview form was also applied to the pre-service science teachers to obtain their knowledge about out-of-school learning environments in more detail. In the interview form, questions were included with the aim of testing how much the information they learned in the out-of-school learning environments course developed and the permanence of their knowledge.

As a result of the study, it is thought that pre-service science teachers' knowledge and planning about out-of-school learning environments significantly improved after the out-of-school learning environments course, and that this situation will be more effective when pre-

service science teachers perform out-of-school learning to their students after they start working.

Keywords: *Learning, out-of-school learning, out-of-school learning environments, out-of-school science teaching.*

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar LİSTESİ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	viii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem	2
1.2. Problem Durumu.....	4
1.3. Amaç	5
1.4. Önem.....	5
1.5. Sayıtlar	5
1.6. Kapsam ve sınırlamalar.....	6
1.7. Tanımlar	6

BÖLÜM II

İLGİLİ ALANYAZIN TARAMASI

2.1. İlgili Alanyazın Taraması	7
--------------------------------------	---

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli	16
3.2. Çalışma Grubu	16
3.3. Veri Toplama Araçları	16
3.4. Araştırmanın Uygulanması	17
3.5. Veri Çözümleme Yöntemi	17

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Araştırmanın Nicel Bulguları.....	18
4.1.1. Grubun Ön Test- Son Test Ölçek Puanlarının Karşılaştırılması	18
4.1.2. Grubun Ön Test- Son Test Puanlarının ODÖDÖ Ölçeği Alt Boyutlarına Göre Karşılaştırılması	19
4.2. Araştırmanın Nitel Bulguları	21
4.2.1. Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formuna İlişkin Bulgular	21
4.2.1.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunun Sorularına Yönelik Bulgular	21
4.2.1.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunun Bilişsel ve Duyuşsal Alan Bulguları	23
4.2.1.2.1. Bilişsel Alan	23
4.2.1.2.2. Duyuşsal Alan	23

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışmalar	25
5.2. Öneriler	27

KAYNAKÇA.....	28
EKLER	32
ÖZGEÇMİŞ	35
İNTİHAL RAPORU	36
BİLDİRİM.....	37

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 4.1. Araştırma grubunun ön test-son test ölçek puanları.....	18
Tablo 4.2. Grupların ön test ve son test puanlarına ilişkin korelasyon analizi.....	18
Tablo 4.3. Grubun ODÖDÖ Ölçeği Öntest-Sontest Puanlarına İlişkin Bağımlı İki Örnek t Testi Sonuçları.....	19
Tablo 4.4. Araştırma grubunun ODÖDÖ ölçeği alt boyutları ön test-son test puanları.....	19
Tablo 4.5. Grubun ODÖDÖ Ölçeği Alt boyutlarına ön test ve son test puanlarına ilişkin korelasyon analizi	20
Tablo 4.6. Grubun ODÖDÖ Ölçeği Alt boyutlarına Ait Ön test-Son test Puanlarına İlişkin Bağımlı İki Örnek t Testi Sonuçları	20

KISALTMALAR LİSTESİ

ODÖDÖ	: Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
SPSS	: Statistical Package for the Social Science (Sosyal Bilimler için İstatistik Programı)
s.	: Sayfa

BÖLÜM I

GİRİŞ

21.yüzyılda hızla artan teknoloji ve değişimler ile birlikte yapılan eğitim ve öğretim faaliyetlerini de değiştirmek ve geliştirmek gerekmektedir. Bu değişimler ile birlikte eğitimin her alanında da gözlemlenen artık bilgilerin doğrudan ve düz anlatım ile aktarılması yeterli gelmemektedir. Artık öğrenmenin daha kalıcı gerçekleşmesi için öğretmen merkezli değil öğrenci merkezli öğrenme kullanılmalıdır. Okul dışı öğrenme ortamları öğrencilerin kendilerini daha rahat hissettikleri öğrenme ortamlarıdır (Ay, Anagün ve Demir, 2015). Öğrencinin öğrenmede aktif olarak rol aldığı, yaparak yaşayarak öğrendiği, çevresiyle öğrendiği konuları ilişkilendirdiği ve sosyal yaşantısı ile bağlantılar kurduğu bir öğretim yöntemi kullanılmalıdır. Bu anlayışın en etkili uygulanabildiği yöntemlerden biri ise, son yıllarda sürekli dile getirilen "Okul Dışı Eğitim, Sınıf Dışı Eğitim, Nonformal Eğitim, İnfomal Eğitim" okul dışı öğrenme yöntemleridir (Saraç, 2017). Okul dışı öğrenme genel olarak, yapılandırılmış öğrenme etkinliklerinin sınıf dışında toplum ve doğal çevre gibi değişik ortamlarda gerçekleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır (Kutlu Abu, 2019).

Okul dışı öğretim, okul bahçesinde, okul civarında veya okulun dışında yapılan eğitim faaliyetleri olarak söylenir. Okul dışı öğretim okul binası dışındaki kişi, alan, kurum ve kaynakları kapsar. Okul dışı öğretimin eğitim-öğretim süreci içerisinde öğretim programı kazanımlarını göz önüne alarak yapılması gerekir. Okul dışı öğretim öğrencilerin bireysel deneyimlerine dayanarak ilerler. Okul dışı öğretimde öğretmen-öğrenci ilişkisinde öğretmen merkezli değildir (Ürey ve Kaymakçı, 2020). Bu yüzden de Okul dışı öğrenme ortamları öğrencilerin kendilerini daha rahat hissettikleri öğrenme ortamlarıdır (Ay, Anagün ve Demir, 2015). Teknik geziler yoluyla öğrenme-öğretme süreçlerine dahil edilen okul dışı öğrenme ortamlarının, formal öğrenme ortamlarına göre daha eğlenceli ve doğal olması okul içinde yapılması zor olan çeşitli etkinlikleri okul dışı öğretim yerlerinde yapılmasını daha kolaylaştırır ve bu zenginlik sonuç olarak her yaştan bireye doğrudan yaşantılar yoluyla öğrenme imkânı sunmuş olur. Bu da öğretimde önemli avantaj sağlamaktadır (Gürsoy, 2018). Milli eğitim bakanlığının da özellikle bu okul dışı öğrenme ortamlarını daha etkin kullanmak için önergeler yayınlandığı bilinmektedir. Özellikle değinmek istedikleri durum öğrencilerin kendi bölgelerinde bile okul dışı öğrenme ortamlarında değişkenlik gösterse bile yapılabilecek

bir yöntem olduğunu savunmuştur. Örneğin bitkiler, oyunlar veya basit bir folklor oyunu ile okul dışı öğrenme gerçekleştirilebileceğini değinilmiştir. Bu öğretim yönteminin aslında ne kadar yaralı bir yöntem olduğunu MEB tarafından da tasdiklendiğini söyleyebiliriz.

1.1. Problem

Eğitimin ve öğretimin verimli ve kalıcı olması her dönem desteklenmektedir. Bunu öncelikle eğitim öğretimi aktaran öğretmenlerimizin bu duruma bakışını değiştirmekten geçtiğini söyleyebiliriz. Eğitimin ve öğretimin kalıcılığını artırmak için okul dışı öğrenme ortamlarının etkili olduğunu savunmuştuk. Bu öğrenme yönteminin aktarımını en iyi şekilde öğretmenlerimizin bilmesi ve uygulaması önem arz etmektedir.

Özellikle Fen, hayatımızın her alanında yer aldığı için okul dışında birçok ortamda öğretilerilebilir olduğunu söyleriz. Bu ortamlar; bilim kampları, bilim merkezleri, teknoloji müzeleri, sanayi kuruluşları, bilim müzeleri, hayvanat bahçeleri, botanik bahçeleri, planetaryumlar, akvaryumlar olarak örneklendirilebilir (Oktay, Ünner ve Şen, 2021). Fen öğretiminde okul dışı öğrenme ortamlarının kullanılmasında temel amaç, öğrenme ortamının değiştirilmesini desteklemek, fene yönelik ilgiyi artırmak ve öğrencilerin fen başarısını yükseltmektir. Bu amaç ile okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleşen fen öğretimi öğrencilere fenin farklı biçimlerini öğrenme ve uygulama fırsatı da sağlamaktadır. Müzeler; gezilip görülebileceğimiz kültürel varlıklarımız içinde bulunan geçmiş ile gelecek arasında bağ kurabileceğimiz merkezler arasındadır (Ata, 2015). Müze, kültürel değer taşıyan unsurlardan oluşan bir bütünü türlü biçimlerde korumak, incelemek değerlendirmek ve özellikle halkın beğenisinin yükselmesi ve eğitim için sergilemek amacıyla toplum yararına, sürekli yönetilen kurum olarak tanımlanmaktadır (Kulalığil, 2016). Bilim Merkezleri; bilimin temel ilkelerini ziyaretçilere göstermek ve onları eğlendirmek için yapılmış, bilim ile toplum arasındaki iletişim sağlayan en önemli merkezlerdendir (Karbeyaz ve Karamustafaoğlu, 2021) Öğrencilerin bilim merkezlerine giderek orada okulda öğrendiği bilgileri deneyler yaparak veya oradaki objelere dokunarak kendilerini konuya karşı daha hâkim hissedeceklerdir aynı zamanda bilgilerinde kalıcılığı artacaktır. Hayvanat Bahçeleri; insanların normalde çevresinde gözlemleyemeyeceği hayvanları farklı bölgeden getirerek, bu canlıları hayvanat bahçelerinde izleyebileceği aynı zamanda hayvanlar ve yaşadıklarının bölgeler hakkında bilgi alabilecekleri yerlerdir (Karbeyaz ve Karamustafaoğlu, 2021). Planetaryumlar: Planetaryumlar (gökevi), gökyüzünün büyüleyici görünümünü ve hareketlerini sanal bir

ortamda oluşturarak, projektör yardımıyla kubbe şeklindeki ekrana yansıtılması ile oluşturulan, düşünsel ve görsel olarak hareket serbestliği sağlayan ortamlardır (Kulalıgil, 2016). Yukarıda verilen okul dışı öğretim ortamları dışında bilim kafeleri, botanik bahçeleri, gökevleri, sağlık kuruluşları gibi okul dışı öğrenme ortamlarına örnek olarak verilebilir. Öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarında sahip oldukları deneyimlerin sadece öğretim stratejileri ile ilgili pozitif etkisi olmamış aynı zamanda öğrencilere feni öğretme potansiyellerinde de pozitif gelişmeler olmuştur (Carrier, 2009). Bu yaklaşımın kullanılması sonucunda öğrencilerin öğretim sırasında daha meraklı ve ilgili olduğu gözlemlenir. Aynı zamanda soru sorar, deney yapar, araştırma yürütür, problem çözer, sorumluluk alır ve bilgilerini yapılandırır bu da öğretimin daha kalıcı olmasını sağlar (Ocak ve Korkmaz, 2018). Diğer bir avantaj olarak ta okul dışı aktivitelerin değer, tutum ve inançlar üzerinde olumlu etkileri olduğu, zevkli ve heyecan verici olup bireylerin aktiviteleri uzun süre katılım sağladığı hem de hatırladığını göstermektedir. Dolayısıyla bu çeşit etkinlikler okulda gerçekleştirilen öğrenme aktivitelerini kuvvetlendirmek amacıyla da kullanılabilir (Ocak ve Korkmaz, 2018).

Genç, Albayrak ve Söğüt'ün (2019) çalışmasına baktığımız zaman fen bilimleri öğretmenlerinin bakış açısından okul dışı öğrenme ortamlarının avantajları ve dezavantajlarını incelenmiştir.

Öğretmenlerin özellikle okul dışı öğrenme ortamlarının avantajları için fikirleri yer almaktadır.

1. Kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesi
2. Dikkat çekici olması
3. Yaparak, yaşayarak ve deneyerek öğrenmenin gerçekleşmesi
4. Yeni fikirler üretmeyi sağlaması
5. Öğrencinin beceri kazanmasını sağlaması
6. Eğlenceli olması
7. Öğrenme isteğini arttırması
8. Günlük yaşam ile ilişkili olması
9. Doğayı keşfetmeyi sağlaması
10. Fenin zenginleştirilmesinin sağlanması
11. Soyut kavramları somutlaştırılmayı sağlaması
12. Öğrencilerde merak uyandırması
13. Öğrenmenin her zaman her yerde gerçekleşmesi

14. Daha çeşitli örnekler görülmesini sağlaması

Öğretmenlerin özellikle okul dışı öğrenme ortamlarının dezavantajları için fikirleri ise şu şekildedir;

1. Öğretmenin sınıfı kontrol etmekte zorlanması
2. Zaman kaybının olması
3. Maliyetli olması
4. Rastgele öğrenmenin gerçekleşmesi
5. Öğrencilerin güvenliğinin sağlanamaması
6. Öğrencilerin dikkatinin çabuk dağılması
7. Öğretimin tüm öğrencileri kapsamaması
8. Ulaşım zorluğunun olması
9. Öğretim sürecini kontrol etmenin zor olması

Öğretmenlerin dezavantaj olarak gördükleri düşüncelerinin genellikle maddi eksiklikten ve öğretmenin okul dışı öğretimi iyi yönetememesinden kaynaklı olarak çıkan sonuçlar olduğunu söyleyebiliriz. Maalesef ki okul dışı öğretimi lisans dönemi sırasında bu konuda eksik yapılanmadan dolayı öğretmen adaylarında bu konuda aynı zamanda özgüven eksikliği meydana geldiğini söyleyebiliriz. Yapacağımız çalışmada aslında bu eksikliği minimuma indirme üzerinedir.

Okul dışı öğrenme etkinlikleri öğrencilerin ders alanında hedeflerini daha kalıcı ve kolay şekilde sağlanmasına en büyük desteklerden biridir. Bu okul dışı ortamlarda öğrencinin sorunsuz bir şekilde öğrenmenin gerçekleşmesi gerekir. Bu durum göze alındığında öğretmenin düzeni sağlayabilecek başlıca etken olduğunu belirtebiliriz. Bu sebeple öğretmenin okul dışında gerçekleştirilen öğrenme için eğitimin verileceği alanı iyi tanıyıp ve planlamasını iyi yapması gerekmektedir (Bolat ve Köroğlu, 2020).

1.2. Problem Durumu

Akdeniz üniversitesinde eğitim gören Fen Bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları hakkında bilgilerini okul dışı öğrenme dersinden önce ve sonrası nasıl etki ettiğini incelemek istenmiştir.

Alt problemler

- Fen öğretiminde okul dışı öğrenme ortamları dersinin öğretmen adaylarının Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme becerileri üzerinde etkisi var mıdır?

- Öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları konusundaki görüşleri nelerdir?

1.3. Amaç

Bu araştırmanın amacı, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin tutumlarını ve görüşlerini belirlemektir.

1.4. Önem

Öğrenmenin sürekli yenilenmesi ve süre gelmişliğin dışına çıktığı bu zaman da daha dikkat çekici daha cezbedici yöntemler ön plana çıkmakta. Yüzyılın gelişimine uyum sağlamamız gerekmekte bu bağlamda da yeni nesili daha aktif yetiştirmeliyiz. Yeni nesil profili artık öğrenme stillerindeki değişiklikler ve teknolojide gelişmelere uyum sağlayacak yetiştirilmelidir. Bu yüzden de yeni eğitim planları ve öğretim stilleri geliştirilmelidir. Bu durumlar söz konusu olunca sadece okul içindeki eğitimin yeterli kalmayacağını bilinmektedir (Batman, 2020). Fen bilimleri dersinin günlük hayat ile iç içe bir ders olması özellikle deneyler ile desteklenmesi okul dışı öğrenmeyi vurgular niteliktedir.

Bu çalışmada fen bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki bilgileri, planlama, uygulama ve değerlendirme düzenleri hakkındaki gelişmeleri incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın okul dışı öğrenme ile ilgili kendini geliştirmek ya da konuyu irdelemek isteyen tüm araştırmacılara faydalı olabileceğini düşünülmektedir.

1.5. Sayıtlar

- Araştırma kapsamında katılım gösteren öğretmen adaylarının ölçekteki maddelere samimi ve içtenlikle cevap verdikleri varsayılmıştır.
- Öğrencilerin görüşlerini almak üzere hazırlanan yarı yapılandırılmış ölçek, araştırmanın amacına hizmet edecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.
- Örneklem evreni temsil edici nitelikte olduğu varsayılmıştır.

1.6. Kapsam ve sınırlamalar

- Çalışma 2021-2022 eğitim öğretim yılı Fen Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları dersi ile sınırlıdır.
- Çalışmanın örneklemini Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Bölümü öğrencileri ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Öğrenme: Bir bireyin belli yaşantılar sonrasında davranışlarında meydana gelen değişimlerdir.

Okul dışı öğrenme: Eğitim plan ve programının dışına çıkılmadan, okul dışındaki etkinlik merkezleri ve alanlarından yararlanılarak gerçekleştirilen eğitimidir (Genç, Albayrak ve Söğüt, 2019).

Okul dışı öğrenme ortamları: Bu ortamlar birey için öğrenme süreci içinde imkanlarının fazla olmasından yararlanmasını sağlayan ve eğitimin hedefleri ile bağdaştırarak ve ulaşmasını sağlamak için düzenlenen etkinliklerin gerçekleştiği gezileri ifade etmektedir (Çiçek ve Saraç, 2017).

Okul dışı fen öğretimi: Fen öğretimi için okul dışındaki merkezlerin eğitim için kullanımıdır. Müzeler, bilim merkezleri, hayvanat bahçeleri, botanik parkları, akvaryumlar, planetaryumlar fen öğretiminde okul dışında gerçekleştirilen eğitimlerde etkin kullanılan kuruluşlardır (Ay, Anagün ve Demir, 2015).

BÖLÜM II

İLGİLİ ALANYAZIN TARAMASI

2.1. İlgili Alanyazın Taraması

Bu bölümde, literatüre bakılarak okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen eğitim ve öğretim faaliyetlerinin avantajlarından ve öğrenciler üzerinde ne kadar etkili olduğu sonucuna ulaşan birden çok araştırma vardır bunlardan birkaçını aşağıda sunulmuştur.

Alkan ve Bayrı'nın (2019) yaptığı çalışmada Fen Bilimleri öğretme adaylarının fen eğitimi kapsamında önerdikleri okul dışı öğrenme ortamları belirlenmek istenmiştir. Öğretmen adaylarının verdiği cevaplar sonucunda öğrencilerin edindiği bilgilerin kalıcı olması için etkin olduğu belirtilmiştir. Okul dışı öğrenme ortamları sayesinde fen bilimleri dersindeki soyut konuların somutlaştırılarak anlamlandırıldığı gözlemlenmiştir. Bu sebeple formal eğitimin okul dışı öğrenme ortamları ile desteklenmesi ve pekiştirilmesi sonucuna çıkarılmıştır.

Türkmen (2015) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin sınıf dışı ortamlardaki öğrenmelerine bakış açılarını araştırmaktadır. Araştırmanın sonucunda ulaşılan ise aslında diğer araştırmalara benzerdir. Öğretmenler, sınıf ortamında yeterince aktaramadığı konuları okul dışı öğrenme ortamlarında öğrencilerin daha iyi anlaması için kullanacaktır. Bu sayede de öğrenciler tarafından konular yaşayarak öğrenilir. Lakin öğretmenlerin, sınıf-dışı ortamlarda fen öğretilmesi hakkında yeterli bilgi ve donanıma sahip değildirler. Bunun sebebi lisans düzeyi sırasında bu konu hakkında ders almamış olmaları aynı zamanda da fen ile ilgili bir alan gezisine götürülmemiş olmalarından büyük ölçüde kaynaklıdır. Mesleğe başlandığı zamanda fen öğretiminde okul dışı öğrenmeler dendiği zaman yine etkili bir geri dönüş alınamamakta bunu sebebide hizmetiçi eğitimlerin yeteri kadar verilmemiş olmasıdır. Öğretmenler fen eğitiminde okul dışı öğrenme ortamlarının çok etkili ve olumlu geri dönüşler alındığını söylemektedir. Lakin maddiyat ve aşırı yoğun müfredatlar yüzünden sık sık gerçekleştirilmediğini belirtmişlerdir.

Çiçek ve Saraç'ın (2017), Fen Bilimleri öğrenenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarındaki yaşantıları ile ilgili görüşlerini incelemiştir. Görüşmelerden elde edilen cevaplar içerik analizi sonucunda okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen fen eğitimine bağlı beş temaya ulaşılmıştır.

- Fen bilimleri dersine katkıları

- Öğretmene katkıları
- Tercih edilmeme nedenleri
- Öğrencilere katkıları
- Karşılaşılan zorluklar

Bu beş temaya bakıldığında okul dışı öğrenmeyi fen bilimleri öğretmenlerinin cevapların her noktaya değindiğini belirtebiliriz. Bu beş temanın sonucunda üç tanesi için olumlu, iki tanesi için olumsuz görüşler olduğu görülmüştür.

Dilli (2017), yaptığı çalışmada öğretmenlerin müzelerin öğrenme ortamları olarak kullanılması dayanarak görüşlerinden yararlanmıştır ve sonuç olarak öğretmenlerin Öğrenci açısından planlı müze gezilerinin çok yararlı olduğunu, her branş dersi ve yaş grubu için müze gezilerinin düzenlenmesinin gerekli olduğuna da belirtmişlerdir. Bu da okul dışı öğrenme ortamlarını öğretmenlere kullanılmaya yönlendirilmesi gerektiğidir.

Glowinski, Bayrhuber (2011), çalışmasında değinildiği gibi laboratuvarlar öğrencilerin bilime olan ilgisini artırmak için büyük potansiyel gösteren fen eğitiminde çeşitli yönleri birleştiren bir okul dışı öğrenme ortamıdır. Öğrenci laboratuvar özelliklerinin öğrencilerin ilgisini farklı bir şekilde mi yoksa bir bütün olarak mı etkilediğini açıklamak için yapılan bir çalışmadır. Öğrenciler laboratuvar da gerçekleşen eğitimin profesyonel ortamın etkisi ile durumsal ilgiyi geliştirmek için öğretim desteğine ihtiyaç duyarlar. Öğrencilerin ilgisini ve bilim öğrenimini önemli ölçüde arttırmak için okul dışı ve okul öğrenimini etkili bir şekilde harmanlanması gerektiği sonucu çıkarılmıştır.

Avan, Gülgün, Yılmaz ve Doğanay (2019), çalışmasına bakıldığında 6 ve 7. sınıf öğrencileri için gerçekleştirilen bilim okuluyla günlük yaşam problemlerine bilim temelli çözüm üretme özelliği ve eğlenerek, günlük yaşamdaki bilimsel gerçekleri öğrenmelerini sağlıyor. Bu da okul dışı öğrenme ortamında hem öğrencilere yeni özellikler kazanmalarını hemde bilgiyi daha kolay öğrenmelerini sağlıyor.

Coşkun, Keskin ve Kaplan (2012), tarafından yapılan çalışmada Oyuncak müzelerinin okul dışı öğrenme ortamı olarak kullanılması sonucu öğrencilerin; sosyal bilgiler ve tarih dersi içindeki bilişsel düzeydeki bazı kazanımları kazandıkları; üst düzey becerileri kazandıkları; sürekli değişen bilim ve teknolojiye olan bakış açılarını sergilediklerini gözlemleniyor. Bu durumda öğrencilerin okul dışı öğrenme ortamlarında daha aktif olduğu savunulmasına sebebiyet vermektedir.

Sarioğlu ve Küçüközer'in (2017), Fen Bilgisi öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili sahip oldukları görüşleri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda

öğretmen adaylarının çok farklı fikirleri olduğu tespit edilmiştir. Bu fikirlerden en belirgin olanlardan bazıları öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen öğretimin daha kalıcı ve anlamlı bir öğrenme olduğu çalışma sonucunda ulaşılmıştır. Aynı zamanda okul dışı öğrenmenin öğrencinin dikkatini çektiğini ve merak uyandırdığı olumlu sonucuna da ulaşılmıştır.

Oktay, Üner ve Şen (2021), çalışmasında okul dışı öğrenmenin fen grubu derslerinin öğretim programlarında yer alması sonucunda öğrencilerin derslere daha ilgili ve meraklı olmasını destekleyeceğini ve öğrenme sırasında katkı sağlayacağına ulaşılmakta. Akademik açıdan yüksek olan fen lisesi ile diğer ortaöğretim ders kitapları karşılaştırıldığı zaman fen lisesi kitaplarının daha az okul dışı öğrenmeye yönelik yönlendirmeler olduğu gözlemleniyor. Bu çalışma sayesinde ders kitabı hazırlayan yazarların mevcut durumu ortaya çıkarıp daha fazla okul dışı öğrenme ortamlarına yönlendirme yaparak öğrenmeyi daha etkin kılmaları sağlanmalı sonucuna ulaşılmakta. Bu şekilde de okul dışı öğrenme ortamlarını ders programları ile ilişkilendirerek daha fazla aktiflik sağlayacağını sonuç olarak çıkarılmıştır.

Erten ve Taşçi (2016) çalışmasının amacı fen ve teknoloji dersinde okul dışı öğrenme ortamlarının kullanılmasına ilişkin etkinlikler geliştirilmesi ve öğrenciler üzerindeki etkisinin değerlendirilmesidir. Okul dışı öğrenme ortamı olarak seçilen hobi bahçesi, öğrencilerin bitki çeşitlerini gözlemlemesine olanak sağlamıştır. Bu ortamda öğrenciler gerçek bitki ile temas halinde bulunduğu için gözlemleme yaparak betimlemeyi etkinlik ile de kavramsal bilgileri algılamaları artmıştır. Bu da hem sınıf içi eğitimin hem de öğrencilerin bilimsel süreç becerilerinin gelişmesine önemli bir katkı sağladığı belirtilir. Aynı zamanda okul dışı öğrenme ortamlarda gerçekleştirilmesi planlanan eğitimin iyi planlanması ve tekrarlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Mertoğlu (2019), ‘fen bilgisi öğretmen adaylarının farklı öğrenme ortamlarında gerçekleştirdikleri okul dışı etkinlikler hakkındaki görüşleri’ üzerine yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının gerçekleştirilen okul dışı etkinliklere karşı görüşleri incelendiğinde yararlı bir yöntem olduğunu, görerek yaşayarak kalıcı öğrenmenin gerçekleşmenin daha kolay olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda öğretmen adayları daha önce duymadıkları ortamları gördüklerini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının bu deneyimi yaşadından sonra öğretmen oldukları zaman öğrencilerini okul dışı öğrenme ortamlarına götüreceklerini çünkü etkili bir öğrenmenin gerçekleştiği görüşüne ulaşılmıştır.

Soylu ve Karamustafaoğlu (2020), ‘Okul Dışı Ortamlarda Öğretim Deneyimi Olan Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Bu Ortamlara Yönelik Görüşleri’’ çalışmasında amaç okul dışı

öğrenme ortamlarına öğrencilerini götürmüş olan fen bilimleri öğretmenlerinin gittikleri ortam hakkındaki görüşleri üzerine bir çalışmadır. Bu görüşler incelendiğinde öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamlarının genellikle dikkat çekici, kazanım için uygun, öğretim için etkili ve kalıcı olduğu ve aynı zaman da soyut kavramları somutlaştırarak öğrenimin daha akılda kalmasını sağladığı sonuçlarına ulaşıldığı belirtilmiştir. Aynı zamanda öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirdikleri eğitim sırasında öğrencileri gözlemlediği zaman çok mutlu olduklarını ve farklı bir ortamda bulundukları için dikkatli olduklarını ve öğrenmenin de kalıcı olduğu belirlenmiştir.

Gürbey, Mertoğlu, Sayan ve Macaroğlu Akgül (2022), bu çalışmada fen bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı etkinlik yaptırmasında davranışlar amaçlarını incelemek istenmiştir. Farklı üniversitelerde öğrenim görmekte olan Fen bilgisi öğretmen adaylarına Karademir (2013) tarafından geliştirilen “Okul Dışı Öğrenme Etkinliklerini Gerçekleştirme Ölçeği” uygulanmış. Bu araştırmada öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme etkinliklerini uygulama amaçlarını ve bu durumu gelecekte tekrarlayıp tekrarlanmayacağı incelenmiştir. Ölçek bulgularını incelendiği zaman okul dışı etkinlik yaptırma konusunda davranışsal amaçlarında davranışa yönelik tutumun fazlasıyla etkili olduğu görülmüş, öznel tutumun ise daha az etkisi olduğu sonucuna ulaşılmış.

Bakar, Avan, Aydın, Şeker ve Turgut (2021), ‘Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Doğa Eğitiminin Çevre Bilgisi ve Tutumu Üzerine Etkisi’ adlı çalışmada doğa temelli bir okul dışı öğrenme ortamında gerçekleşen eğitimin 7. Ve 8. Sınıf öğrencilerinin çevresel tutumunu ve çevre bilgileri üzerinde olumlu veya olumsuz etkileri araştırılmış. Bu araştırmada öğrencilere doğa eğitimin temel kavramlarından bir çevre bilgi testi uygulanmış ve bu test 5 tane akademisyen tarafından gözden geçirilmiştir. Bu test öğrencilere ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Ön test sonuçlarına bakılarak öğrencilerin birçoğunda çevre bilgisi olumsuz sonuç alındığı belirtilmiştir. Okul dışı öğrenme eğitiminden sonra öğrencilerin son test sonuçlarının kıyaslanmasında anlamlı bir fark olduğu belirtilmiştir.

Dönel Akgül ve Arabacı (2020), bu çalışmada fen bilgisi öğretmenlerinin okul dışı ortamlar hakkındaki fikirleri araştırılmıştır ve nitel bir çalışma olarak ele alınmıştır. Erzurum il merkezinde bulunan 7 farklı okulda çalışmakta olan 25 fen bilgisi öğretmenleriyle görüşmeler yapılmış ve veriler elde edilmiştir. Araştırmanın bulguları incelendiği zaman fen bilgisi öğretmenlerinin özellikle okul dışı öğrenme ortamların avantajlarının bulunduğunu ve en belirgin avantaj olarak ise kalıcı öğrenme olduğu cevabını verdikleri belirtilmiştir. Dezavantaj olarak verilen cevapların ise ekonomik faktörler ve zaman alması olarak çoğunluk

cevapları bulunmakta. Bir yandan okul dışı öğrenme ortamlarının ve öğrenme gerçekleştirebilmek için öğretmenin iyi bir planlama yapması aynı zamanda çevrenin ve ortamın öğrenmeye uygun olması gerektiği belirtilmişler. Fen bilgisi öğretmenlerin özellikle okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleşen öğretimin yeni senede daha fazla gerçekleştirilmesi gerektiğinin de vurgusu yapılmıştır. Bu durum güzel bir şekilde yürütülmesi için de özellikle maddi etkenlerin düzeltilmesi, uygun planlamaların yapılması gibi noktalara tekrar vurgu yapılmıştır. Sonuç olarak elde edilen ana fikir ise okul dışı öğrenme ortamlarının öğrencinin öğrenmesinde olumlu ve kalıcı bir yanı olduğudur.

Aydoğdu, Aydoğdu ve Aktaş (2023), bu çalışmanın amacı okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili matematik öğretmenlerinin fikirleri araştırılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada İstanbul'da görev yapmakta olan 20 matematik öğretmeni yer almıştır. Görüşmeler sonrası genel olarak alınan cevaplardan en yaygın olanı okul dışı öğrenme ortamlarının öğrencilerin öğretiminde yararlı bir yöntem olduğunu lakin evrak prosedürleri, maddi imkansızlıklar, zamansal sıkıntıların bulunduğunu ve bunların olumsuz olarak etkilediği cevapları alınmıştır. Araştırma da elde edilen bir başka dikkat çekici sonuç ise öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamları hakkında bilgilerinin yetersiz olduğu kanısına varılmıştır. Öneri olarak öğretmenlerin derslerin de okul dışı öğrenme ortamlarından daha fazla yararlanmaları gerektiği ve okul dışı öğrenme ortamları hakkında bilgilerinin geliştirilmesi gerektiği savunulmuştur.

Yıldız (2022), 'Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Dışı Öğrenme Ortamlarını Kullanma Durumlarının Değerlendirilmesi' bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarını kullanma durumlarını incelenmesi amaçlanmıştır. 125 tane öğretmen ile yapılan çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Hem nitel hem de nicel veriler elde edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler sonucunda öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki bilgilerinin ve kullanımının yetersiz olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerinin öğretimi genellikle sınıf içinde gerçekleştirdiğini çünkü maddi yetersizlikler, ulaşım sorunlarını, sınıf yönetimin zorluğu ve ailelerin izin vermemesi gibi sorunlardan kaynaklı olduğu tespit edilmiştir.

Uğurlu (2022), çalışmanın amacı okul dışı öğrenme ortamları hakkında sınıf öğretmenlerinin kaygı düzeyleri araştırılmak istenmiştir. Çalışma Malatya da görev yapmakta olan 407 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma karma bir çalışmadır hem nitel veriler hem de nicel veriler irdelenmiştir. Araştırma bulgularında vurgulanan okul dışı öğrenme ortamlarının sınıf öğretmenlerindeki kaygı düzeylerini cinsiyet, okul türü ve çalıştıkları

okulların bulunduğu mevki de ki sosyoekonomik durumlar bakımından farklılaştığı görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarını seçerken özellikle okulun ve çevrenin sosyoekonomik durumuna göre karar verdiği belirlenmiştir. Öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamlarının öğrenimi destekler nitelikte olduğunu, öğrencilerinin bilgilerinde artış gözlemleyebildiklerini aynı zamanda da öğrencilerin sorumluluklarına daha fazla dikkat ettiği gibi olumlu yönlerine vurgu yapmışlardır. Okul dışı öğrenme ortamlarında öğretmenlerin kaygılandığı noktalar olduğu bu noktaların ise öğrencilerin güvenliği, ortamın planlanması ve ekonomik faktörler gibi durumların olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın genel olarak elde ettiği sonuçlardan sonra sınıf öğretmenlerine kaygı düzeylerini azaltmaları öneri olarak sunulmuştur.

Katırcıoğlu (2019), çalışmasında okul dışı öğrenme ortamlarının 7.sınıf öğrencilerin geri dönüşüm konusundaki bilinç düzeyine doğa algısını nasıl bir etkisi olduğunu incelemek amaçlamıştır. Denizli de bulunmakta olan bir devlet okulun da eğitim gören 7.sınıf öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Birbirine her bakımdan denklik sağlayan 2 sınıf çalışma grubunu oluşturmaktadır. Bu sınıflardan biri deney grubu diğeri ise kontrol sınıfı olarak çalışmada kullanılmıştır. Araştırma yaklaşık olarak uygulanması 7 hafta sürmüştür. Araştırmanın ilk haftasında sınıflara 3 tane ölçek uygulanmış. Daha sonra uygulanmanın 4. Haftasında ‘evsel atıklar ve geri dönüşüm’ konusu işlenmiştir. Aynı zamanda deney grubunda sonof içi öğretim yanı sıra okul dışı öğrenme ortamı ile konu desteklenmiştir. Uygulanmanın 7. Haftasında, uygulamanın başında uygulanan 3 ölçek tekrardan öğrenciler uygulanmıştır. Ölçekler arasındaki farklar sonucunda elde edilen verilerde okul dışı öğrenme ortamlarının sınıf içi öğrenmeyi olumlu anlamda etkilediği sonucuna varılmış. Geri dönüşüm konusuna kontrol ve deney grubu arasında duygu ve davranış boyutunda anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmış. Bilgi boyutunda ise deney grubunun kontrol grubuna karşı pozitif anlamda farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Bir diğer ölçekte elde edilen sonuçlardan biri ise deney grubunun kontrol grubuna göre geri dönüşüm konusunda son testte daha kapsamlı cevaplar verdikleri gözlemlenmiştir. Bunun dışında özellikle belirtilen okul dışı öğrenme sırasında öğrencilerin eğlendiklerini ve aşırı keyifli vakit geçirdikleri söylenmiş. Sonuç olarak okul dışı öğrenme ortamlarının hem öğrencilerin sıkılmasını minimuma indirirken hem de akademik olarak başarılarında gözle görülen artıştan bahsedilmiştir.

Sarıgül (2021), çalışmasının amacı okul dışı öğrenme ortamlarında eğitim veren fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarındaki eğitim için yapılan planlamadan, yaşadığı zorluklardan, öğrenciler üzerinden izlenimlerden ve genel değerlendirmelerinin neler

olduğu üzerinedir. Çalışmada yer alan fen bilimleri öğretmenlerini seçerken dikkat edilen nokta öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamlarına gezi düzenlemiş olmasıdır. 12 erkek 12 kadın fen bilimleri öğretmenleri bu çalışmada yer almıştır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış ve görüşmeler sonucunda ulaşılan bazı veriler şöyledir, yapılan etkinlikler sonucunda öğrencilere doğa ve hayvan sevgisinden, enerji tüketimine dikkat etmelerine, biyoçeşitlilikten, geri dönüşüme bilinçlenme ve kültür seviyelerinin de artışı kazandırmak hedeflenmiştir. Öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamlarına gitmeden önce öğrenciler için çalışma yapmadıklarını daha sonra okul dışı öğrenme ortamında doğal bir şekilde öğrenimin gerçekleşmesini sağladıkları sonucuna varılmıştır. Genel sonuç olarak okul dışı öğrenme ortamlarının avantajlarından bahsederken aylar sonra da öğrencilerin zihinlerinde yer aldığını dezavantajlarından bahsederken de izin süreçlerinin uzun olduğu, maliyetlerin yüksek olduğu gibi sonuçlara varılmış.

Erol Işıklı (2023), çalışmasının amacı okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilmiş etkinliklerin fen dersi başarısı açısından fen bilimleri üzerine motivasyon etkisini değerlendirmek için yapılmıştır. Kapsamlı bir araştırma ile 50 farklı çalışma ile yürütülmüştür. Yapılan incelemede okul dışı etkinliklerin fen bilimleri dersi üzerinde büyük ve olumlu bir etkisi olduğu, fen bilimleri dersi üzerindeki tutumu için orta düzeyde bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Demir ve Çetin (2022), yaptıkları çalışmada okul dışı öğrenme ortamlarının öğrenciler için çok önemli bir etkisi olduğunu bu etkinin okul dışı öğrenmeyi gerçekleştirecek öğretmenlerin okul dışı öğrenme için tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunda 325 öğretmen ile ilerlenmiştir. Çalışmanın ilerlemesi için, ‘Okul Dışı Öğrenme Faaliyetlerine Yönelik Öğretmen Tutum Ölçeği’ uygulanmış. Araştırmanın sonuna da öğretmenlerin tutum ölçeğinden aldıkları puanların yüksek olduğu sonucuna varılmış. Aynı zamanda eğitim fakültelerinde daha fazla okul dışı öğrenme etkinliklerinin uygulanmasının etkili olacağına değinilmiştir.

Asal Özkan ve Şahin (2023), yaptıkları çalışmanın amacı okul dışı öğrenme ortamları hakkında yapılmış bilimsel çalışmalarını dikkate alarak okul dışı öğrenme ortamlarını bütüncül bir şekilde ele alması daha geniş bir açıdan incelenmesidir. Çalışmanın içerisinde 2010-2022 yıllarında okul dışı öğrenme ortamları hakkında yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda okul dışı öğrenme ortamları hakkında yapılan çalışmalarda öncelikle nicel sonra nitel en son da karma yöntemlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Çalışma grubu olarak özellikle ortaokul öğrencilerin sonrasında öğretmenlerin en

son da öğretmen adaylarının tercih edildiği tespit edilmiştir. Okul dışı öğrenme ortamlarının araştırıldığı lisansüstü çalışmalarda en çok fen bilimleri dersine sonrasında sosyal bilimleri dersinin olduğu belirtilmiştir.

Özdemir (2019), çalışmanın amacı öğrenim sırasında gerçekleştirilen okul dışındaki öğrenme ortamlarındaki eğitimin akademik başarıya, motivasyona ve kalıcılığa etkisini araştırmaktır. Araştırmada bir deney grubu bir de kontrol grubu bulunmaktadır. Kontrol grubun ders tamamen sınıf içinde gerçekleşirken deney grubunda okul dışı etkinlik düzenlenmiştir. Araştırmanın uygulanmasından sonra uygulanan son test ile ön test analizinde okul dışı öğrenme ortamlarının akademik başarı, motivasyon ve kalıcılık üzerine olumlu bir etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Erdoğan (2023), çalışmasında okul dışı öğrenme ortamları kullanımındaki görüşlerine dikkat ederek bu ortamın kullanımına yönelik bir öz yeterlilik ölçeği geliştirmek ve sınıf öğretmenlerinin bu konudaki öz yeterliliğini ortaya koymak amaçlanmıştır. Geliştirilen ölçek 289 sınıf öğretmenine uygulanarak öz yeterlilik düzeyleri incelenmiştir. Sonucunda ise sınıf öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamları ile ilgili öz yeterlilik algılarının orta düzeyde olduğuna ulaşılmıştır. Uygulamada bilgi boyutun öğretmenlerin daha etkin olduğu lakin uygulama boyutun da daha pasif kaldığına ulaşılmış. Aynı zamanda okul dışı öğrenme ortamlarında hakkın da ders almış ya da okul dışı bir öğrenme ortamında uygulama yapmış öğretmenlerin öz yeterlik algılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun dışında öğretmen adaylarından öğretmenlere kadar okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki dersler ya da hizmet içi eğitim verilmesinin önerildiği söylenmekte.

Büyükkurt (2023), çalışmasının amacı fen bilimleri öğretmenleri ile matematik öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarında kullanılabilecek etkinliklerle ilgili görüşlerinin incelenmesidir. Çalışma 5 fen bilimleri öğretmeni ve 5 matematik öğretmeni ile yürütülmüştür.

Çalışmanın sonucunda öğretmenlerin bu konu üzerine yapılan görüşmelerde okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen eğitime ihtiyaçlarının olduğunu, aynı zamanda okul dışı öğrenmenin kalıcılığı arttırdığı sonucuna varmışlardır. Lakin okul dışı öğrenmenin bazı olumsuz durumlar ile karşılaştığı bunların maddi sıkıntılar, zaman ve evrak prosedürleri olduğunu belirtmişlerdir.

Taşın Yalçın (2023), yaptığı çalışmada hem öğretmenler hem de öğretmen adayları üzerine araştırma yapılmıştır. Okul dışı öğrenme ortamları hakkında matematik öğretmenleri ve matematik öğretmen adaylarının düşüncelerini ve tutumları incelenmiştir. Çalışmanın

grubunu 20 matematik öğretmeni ve 30 matematik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmanın grubuna açık uçlu sorulardan oluşan bir form uygulanmıştır. Ulaşılan sonuçlarda okul dışı gerçekleştirilen eğitim matematik eğitiminde pozitif sonuçlar elde ettirdiğini, öğrencilerin iletişim becerilerinde gelişmeler olacağını belirtmişlerdir. Bu olumlu cevaplar yanında bazı olumsuz cevaplarda bulunmaktadır. Bunlar ise yasal prosedürlerin uzun ve zorlayıcı olduğu bu yüzden zaman açısından sıkıntılara neden olacağını belirtmişlerdir. Öğretmenler ve öğretmen adayların çalışma sonrasında kendileri için özellikle farkındalık yaşadıklarını okul dışında gerçekleştirilmiş eğitimin öğrencilerde kalıcı bir öğrenme olduğunu ve bu yöntemi derslerin daha çok uygulayacaklarını belirtmişlerdir.

Acar (2022), yaptığı çalışmada fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarının ve bu ortamların kullanılmasına yönelik görüşlerinin araştırması hedeflenmiştir. Farklı şehirlerde yaşamakta olan 76 fen bilimleri öğretmeni ile yürütülmüş bir çalışmadır. Araştırmanın sonucunda dikkat çekici olan durum öğretmenlerin dersi genellikle sınıf içinde gerçekleştirdiği bunu tercih ettiğine ulaşılmıştır. Aynı zamanda öğretmenlerin çoğunluğunun okul dışı öğrenme gerçekleştirmediği belirtmiştir. Buna sebep olarak öğretmenler maddi sıkıntıların olması, öğrenci kontrolünün zorluğu, okul şartlarının yetersiz kalması, ulaşımın ve çevresel faktörlerin yetersiz kalması olduğunu belirtmişlerdir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Cresswell (2008), göre karma yöntem nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin birlikte veya harmanlanarak araştırma da kullanılmasıdır. Karma yöntem ile araştırma bir araştırma da yapılan tek veya çoklu çalışmalar içerisinde nicel ve nitel verilerin toplanıp analiz edilmesidir (Baki ve Gökçek, 2012). Bu araştırma da hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleri beraber kullanılmıştır. Tek gruplu ön test son test deneme modeli ile nitel verilerin elde edilmesi için araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim öğretim yılında, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan dördüncü sınıf Fen Bilimleri öğretmen adayları oluşturmaktadır. Uygulama öncesinde öğretmen adaylarının gönüllülük esasına bağlı olarak uygulamalar yapılmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada çalışma grubundaki öğretmen adaylarına uygulanan veri toplama araçları şu şekildedir;

1. Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği (ODÖDÖ)

Bolat ve Köroğlu (2020) tarafından geliştirilen ‘Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği (ODÖDÖ)’ kullanılacaktır. Bu ölçek 5’li likert tipi ve dört farklı boyuttan oluşmaktadır. Bunlar Bilgi boyutu 8 madde, Planlama boyutu 8 madde, Uygulama boyutu 6 madde ve Değerlendirme boyutunda 7 madde olmak üzere 29 maddeden oluşmaktadır. Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği (ODÖDÖ) Cronbach Alpha güvenirlik katsayı değeri 0.87 olduğu hesaplanmıştır. Ölçek iç tutarlılık değerine göre güvenilir yapıdadır.

2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Yapılan literatür taraması sonucu araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplamada kullanılacaktır. Görüşme formu için üç

alanında uzman dan görüşler alınmıştır. Daha sonra da iki Fen Bilimleri öğretmen adayı ile görüşme formundaki soruların uygunluğuna bakılmak için deneme görüşmesi yapılmıştır.

Bu yapılmış yar yapılandırılmış görüşme formunda sorulan sorular şu şekildedir;

1. Okul dışı öğrenme ortamları nelerdir?
2. Okul dışı öğrenme ortamlarının öğrenciler ve öğretmenler için avantajları ve dezavantajı nelerdir?
3. Okul dışı öğrenmeyi planlarken nelere dikkat etmeliyiz?
4. Okul dışı öğrenmeyi planlarken öncesinde ve sonrasında nelere dikkat edilmeli?
5. Okul dışı öğrenme ortamları kazanımları nasıl etkilemektedir?

3.4. Araştırmanın Uygulanması

Araştırmanın uygulanması için öncelikle 4.sınıf fen bilimleri öğretmenliği müfredatında buluna okul dışı öğrenme ortamları dersi öncesi öğretmen adaylarına ‘Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği (ODÖDÖ)’ uygulanmıştır. Daha sonra dersin dönem sonunda aynı ölçek öğretmen adaylarına son test olarak tekrardan uygulanmıştır. En son ders öğretmen adaylarının ders gelişimini daha net incelemek içi yarı yapılandırılmış görüşme uygulanmıştır.

3.5. Veri Çözümleme Yöntemi

Öğretmen adaylarının görüşme formundaki sorulara verdikleri yanıtları içerik analiz uygulanıp ana tema belirlendi. Ön test ve son test olarak uygulanacak olan Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği (ODÖDÖ)’nin analizinde ise kullanıma en elverişli olan SPSS programı kullanılmıştır. Okul dışı öğrenmeyi düzenleme ölçeği (ODÖDÖ) ön test ve son test puanlarının karşılaştırılması için bağımlı iki örnek t testi analizi seçilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Araştırmanın Nicel Bulguları

Araştırma grubunun varyansları homojen olup veriler normal dağılım göstermektedir. Bu nedenle grubun okul dışı öğrenme ve okul dışı öğrenmeyi düzenleme ölçeği (ODÖDÖ) ön ve son test puanlarının karşılaştırılması için bağımlı iki örnek t testi (Paired Samples t Testi) analizi seçilmiştir.

4.1.1. Grubun Ön Test- Son Test Ölçek Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo 4.1. Araştırma grubunun ön test-son test ölçek puanları

Gruplar		N	Ortalama puan	Standart	Standart Hata
				Sapma	
ODÖDÖ	Sontest	49	126,2653	15,58281	2,22612
	Öntest	49	97,3469	18,43067	2,63295

Tablo 4.1’de araştırma grubunun ODÖDÖ ölçeği ön test ve son testlerinde almış oldukları ortalama puanlar görülmektedir. Buna göre ön test ortalama puanları 97.34 iken son test ortalama puanları 126.26’dır.

Tablo 4.2. Grupların ön test ve son test puanlarına ilişkin korelasyon analizi

Gruplar	N	Korelasyon	P
Son_test & Ön_test	49	,082	,575

Grubun ön ve son test puanları arasında ilişki olup olmadığını gösteren korelasyon analizi tablo 2’de görüldüğü gibidir. Tabloya göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Bu puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını gösteren bağımlı iki örnek t testi sonucu tablo 4.3’de verilmiştir.

Tablo 4.3. Grubun ODÖDÖ Ölçeği Öntest-Sontest Puanlarına İlişkin Bağımlı İki Örnek t Testi Sonuçları

	T	Sd	p	Puan Farkı
Son_test - Ön_test	8,749	48	,000	28,91837

Tablo 4.3'e göre grupların ön test ve son test puanları arasındaki fark 28,91'dir. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı ve son test lehinedir ($p < 0,05$). Bu farkın araştırma grubunun bir dönem boyunca okul dışı öğrenme ortamları dersini almış olduklarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.1.2. Grubun Ön Test- Son Test Puanlarının ODÖDÖ Ölçeği Alt Boyutlarına Göre Karşılaştırılması

Araştırmada kullanılan okul dışı öğrenme ve okul dışı öğrenmeyi düzenleme ölçeğinin (ODÖDÖ) dört alt boyutu bulunmaktadır. Bu alt boyutlar: bilgi boyutu, planlama boyutu, uygulama boyutu ve değerlendirme alt boyutlarıdır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının ODÖDÖ ölçeğinin alt boyutlarında ön test ve son testlerinde almış oldukları ortalama puanlar tablo 4.4 verilmiştir.

Tablo 4.4. Araştırma grubunun ODÖDÖ ölçeği alt boyutları ön test-son test puanları

		Ortalama puan	N	Standart Sapma	Standart Hata
Pair 1	Bilgi_Son	35,2449	49	4,70607	,67230
	Bilgi_Ön	27,1224	49	4,29453	,61350
Pair 2	Planlama_Son	34,0204	49	4,98117	,71160
	Planlama_Ön	24,6327	49	6,30375	,90054
Pair 3	Uygulama_Son	26,5510	49	3,16926	,45275
	Uygulama_Ön	21,2857	49	4,53229	,64747
Pair 4	Değerlendirme_Son	30,4490	49	3,94262	,56323
	Değerlendirme_Ön	24,3061	49	5,11617	,73088

Tablo 4.4 incelendiğinde ölçeğin bilgi alt boyutunda ön test de ki ortalama puan 27.12 iken son testte 35.24'e, planlama alt boyutunda ön testte ortalama puan 24.63 son testte 34.02'ye, uygulama alt boyutunda ön test ortalama puanı 21.28 iken son test de 26.55'e, değerlendirme alt boyutunda ön test ortalama puanı 24.30 iken son testte 30.44'e yükseldiği görülmüştür.

Tablo 4.5. Grubun ODÖDÖ Ölçeği Alt boyutlarına ön test ve son test puanlarına ilişkin korelasyon analizi

		N	Korelasyon	P
Pair 1	Bilgi_Sontets & Bilgi_Öntest	49	,069	,640
Pair 2	Planlama_Son test & Planlama_Öntest	49	,081	,582
Pair 3	Uygulama_Sontest & Uygulama_Öntets	49	-,036	,807
Pair 4	Değerlendirme_Sontest & Değerlendirme_Öntest	49	,076	,605

Grubun ölçeğin tüm alt boyutlarında ön ve son test puanları arasında ilişki olup olmadığını gösteren korelasyon analizi tablo 4.5’de görüldüğü gibidir. Tabloya göre grubun araştırma da kullanılan ölçeğin tüm alt boyutlarında ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmektedir ($p>0.05$).

Bu puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını gösteren bağımlı iki örnek t testi sonucu tablo 4.6’da verilmiştir

Tablo 4.6. Grubun ODÖDÖ Ölçeği Alt boyutlarına Ait Ön test-Son test Puanlarına İlişkin Bağımlı İki Örnek t Testi Sonuçları

	T	Sd	p	Puan Farkı
Bilgi_Sontest – Bilgi_Öntest	9,246	48	,000	6,14964
Planlama_Sontest- Planlama_Öntest	8,520	48	,000	7,71313
Uygulama_Sontest - Uygulama_Öntest	6,555	48	,000	5,62278
Değerlendirme_Sontest Değerlendirme_Öntest	6,915	48	,000	6,21825

Tablo 4.6’ya göre grupların bilgi alt boyutunda ön test ve son test puanları arasındaki fark 6.14’dür. Planlama alt boyutunda ön test ve son test puanları arasındaki fark 7.71’dir. Uygulama alt boyutunda ön test ve son test puanları arasındaki fark 5.62 iken değerlendirme alt boyutunda ön test ve son test puanları arasındaki fark 6.21 olduğu görülmektedir. Tüm alt

boyutlarda oluşan ön test ve son test puanları arasında ki bu farklar istatistiksel olarak anlamlı ve son test lehinedir ($p<0,05$). Ortaya çıkan bu farkın araştırma grubunun bir dönem boyunca okul dışı öğrenme ortamları dersini almış olduklarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

4.2. Araştırmanın Nitel Bulguları

Bu bölümde araştırmada öğrencilere uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen nitel verilere yer verilmiştir.

4.2.1. Öğrencilerin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formuna İlişkin Bulgular

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde ettiğimiz verileri içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Görüşme formunda yer alan sorulara verilen cevaplar ile bu bulgulara ulaşılmıştır.

4.2.1.1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunun Sorularına Yönelik Bulgular

1. Okul dışı öğrenme ortamları nelerdir?

Fen bilimleri öğretmenler adaylarının verdiği cevaplar incelendiği zaman okul dışı öğrenme ortamları olarak müzeler, hayvanat bahçeleri, bilim merkezleri, gökevlere, anıtlar, fabrikalar, milli parklar cevapları çoğunlukla alınmıştır.

Öğretmen adayı 5: Okul içi haricinde de öğrencileri farklı yerlere götürerek eğitim vermek diyebiliriz. Örnek olarak müzeler, gökevlere, uzay kamplarını sayabiliriz.

Öğretmen adayı 7: Akvaryumlar, planetaryumlar, müzeler olduğu söyleyebilirim.

2. Okul dışı öğrenme ortamlarının öğrenciler ve öğretmenler için avantajları ve dezavantajı nelerdir?

Avantajlarından bahsederken genel olarak okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen eğitimin öğrenciler için kalıcı olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğrencilerin daha aktif ve ders esnasında daha heyecanlı olduğuna değinilmiştir. Dezavantajları için verilen cevaplardan en öne çıkan ise öğrenci kontrolünün öğrenme için zorluklar yarattığı aynı zamanda evrak prosedürlerin çok olması öğretmenin yapmak istediğini zorlaştırdığını belirtmişlerdir. Aynı zamanda okul dışı öğrenme ortamları için planlama yaparken hem öğrenci velilerinden hem de MEB tarafından alınan izinlerin sürecinin zorlu geçmesinin de dezavantaj olduğunu belirtmişlerdir.

Öğretmen aday 1: Öğrenciler için kendimden de pay biçerek söylüyorum kalıcı bir öğrenme sağlıyor. Gittiği yeri unutmuyorsun. O an yaşadığın durumlar hafızanda anı olarak kalıyor. Öğretmenler için de çocuklar ile keyifli zaman paylaşıyorsun. Olumsuz yönü olarak da öğrencilerden birinin başına bir şey geldiği zaman öğretmen zorluklar ile karşılaşabiliyor. Yani demek istediğim öğrenci kontrolü zorlaşabiliyor.

3. Okul dışı öğrenmeyi planlarken nelere dikkat etmeliyiz?

Öğretmen adaylarının genel cevaplarının okul dışı öğrenmenin yapılması istenen ortamın önceden gidilerek incelenmesi daha sonrada gidilecek ortama gereken izinlerin alınarak öğrencilerin orada neler ile karşılaşp neler öğrenecekleri hakkında ön bilgilendirme yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmen aday 3: öğrencilerin götürüleceği yeri önceden öğretmenler ile görüşmeliyiz. Gidilecek yerin güvenli olduğuna dikkat edilmeli. Öğrencilere gidecekleri yer hakkında bilgilendirme yapılmalıdır.

Öğretmen aday 9: En önemli şeylerden biri izin aşamasıdır. İzinlerin tam olması gerekiyor. Aynı zaman da gidilecek yerin önceden gidilip görülmesi oradaki görevliler ile iletişimde olunması gerekiyor.

4. Okul dışı öğrenmeyi planlarken öncesinde ve sonrasında nelere dikkat edilmeli?

Okul dışı öğrenmeyi planlar iken özellikle öncesinde gidilecek yer hakkında bütün bilgilerin edinilmesi ve alınması gereken tüm izinlerin alınması. Aynı zamanda öncesinde okul dışı öğrenme sırasına işleyişin nasıl olacağından belli bir kazanım aktarımı var ise bunu öğrencilere nasıl aktarılacağını planlamasının ayarlanması gerektiğini söylenmiştir. Sonrası içense genellikle okul dışı öğrenmenin öğrenciler için olumlu olumsuz yönlerini belirlemek için değerlendirme formlarının uygulanabileceğini vurgulamışlardır.

Öğretmen aday 4: Öncesinde öğrenciler için broşür hazırlayıp dağıtabiliriz. Aynı zamanda gidilecek yer ile iletişimde olup rehber verilip verilmeyeceği gibi durumlar öğrenilebilir. Buna göre de bir planlama yapılabilir. Öğrencilerin bu konuda bilgilendirilmesi lazım öğretmen tarafından. Sonrasında ise bir değerlendirme yapılması gerekiyor. Bunun için değerlendirme kağıtları hazırlanabilir.

5. Okul dışı öğrenme ortamları kazanımları nasıl etkilemektedir?

Fen bilimleri öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar genellikle okul dışı ortamlarda gerçekleştirilen öğrenmenin öğrenciler için olumlu sonuçları olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin hem eğlenebildiklerini hem de orada öğrenilen kazanımların daha kalıcı olduğunu söylemişlerdir. Soyut olan kazanımların somutlaştırılarak aktarımı gerçekleştiği için

öğrencilerin dikkatlerin yerinde olduğunu bu da kazanımların daha iyi anlaşılmasına sağlayabileceğini düşündüklerini belirtmişlerdir.

Öğretmen adayı 8: Kazanımları iyi yönde etkilemektedir. Kalıcılığı arttırır diye düşünüyorum. Kazanımı yönlendirir.

4.2.1.2. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formunun Bilişsel ve Duyuşsal Alan Bulguları

Yapılan analiz sonucunda veriler iki ana başlık altında toplanmıştır. Bu ana başlıklar bilişsel ve duyuşsal alan olarak gruplandırılmıştır.

4.2.1.2.1. Bilişsel Alan

Nicel bulguların öğretmen adayları üzerinde bilişsel alanda öğrenmelerini pozitif anlamda etkilediğini söyleyebiliriz. Araştırmanın sonunda yaptığımız yarı yapılandırılmış görüşme de elde ettiğimiz nitel bulgularında bu verileri destekler niteliktedir. Burada toplanan verilerin durum çalışmamız üzerinde ve öğretmen adaylarının anlamlı bir öğrenme gerçekleşmesinde etkili olduğunu söyleyebiliriz. Bu şekilde öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler sonucunda öğretmen adaylarının bazılarının sorulara verdiği cevaplar şu şekildedir.

Öğretmen adayı 1: Okul dışı öğrenme ortamlarının derste öğrendiğim gibi öğrencilerin okulda gördükleri bilgileri soyuttan somuta geçirmek için okul dışında gerçekleştirdiği eğitim yöntemidir.

Öğretmen adayı 6: Öğrencilerin okul dışı öğrenme sırasında bilgileri daha kalıcı öğrenme gerçekleştireceğini söyleyebilirim.

4.2.1.2.2. Duyuşsal Alan

Okul Dışı Öğrenme Ortamları dersinin kapsamında program içerisindeki kazanımların öğretilmesi sürecinde, araştırmanın grubunda nicel verilerden etkisinin yanı sıra okul dışı öğrenme ortamları dersindeki öğrenmeleri sonucunda okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki duygularının arttığını öğretmen adaylarının görüşme sırasında verdikleri cevaplar ile desteklenmiştir. Bu konuda öğretmen adaylarının görüşlerinden bazıları aşağıda verilmiştir.

Öğretmen adayı 3: Okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen derslerde öğrencilerin daha çok eğlendiği hem öğretmenin hem de öğrencinin daha mutlu olacağını söyleyebilirim.

Öğretmen adayı 5: Ders esnasında öğrendiklerime dayanarak okul dışı öğrenme ortamlarının avantajlarından bahsedecek olursam öğrenmenin yapılacağı yerlerin kendimi de içine katarak söylüyorum öğrencilerin hoşlanacağını belirtmek istiyorum.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümde bulgulardan elde ettiğimiz veriler ve sonuçlar tartışılarak önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuç ve Tartışmalar

Öğrenmenin giderek gelişen dünyada daha etkin gerçekleşmesi için yenilenmesi veya değişikliklere maruz kalması lazım. Bunun için yenilenmenin, kalıcı öğrenmenin, soyutu somutlaştırmanın, etkin bir öğrenme yöntemi olarak ifade edebileceğimiz okul dışı öğrenme ortamlarından bahsedebiliriz. Okul dışı öğrenmeyi öğrenci üzerindeki olumlu öğrenme etkisini ve yaşam ile iç içe gerçekleşen deneyimlerle bir eğitim yöntemi olarak ifade edilir (Çavuş, Umdü-Topsakal, Öztuna, 2013). Okul dışı öğrenmenin gerçekleşmeden önce planlama aşamasının titiz bir şekilde hazırlanması gerektiği aynı zaman da okul dışı öğrenme ortamında gerçekleştirilen öğrenme sırasında dikkatli davranılmalı ve sonrasında da öğrencilerin ve velilerin öğrenmede hiçbir olumsuzluklar ile karşılaşmaması gerekir. Bu durumda da en önemli etki öğretmenlere düşmektedir. Bu yüzden öğretmenin öğrenme öncesi ve sonrası çok sorumluluğu bulunmaktadır. Bu sorumluluğu en iyi şekilde kontrol edebilmesi için okul dışı öğrenme ve planlama hakkındaki bilgileri bilmelidir. Fen bilgisi öğretmen adaylarının müfredatında bulunan okul dışı öğrenme ortamları dersinin amacı da tam olarak budur.

Çalışmanın sonucunda Okul Dışı Öğrenmeyi Planlama Ölçeğinden alınan ön test puanlarının ortalamasının 97,3496 son test puan ortalamasının ise 126,2653 olduğuna ulaşılmıştır. Bu sonuca bakarak Fen Bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları dersinden sonra bu konuda daha fazla ilerleme kaydettiği sonucuna ulaşılmaktadır. Okul Dışı Öğrenmeyi Planlama ölçeğinin alt boyutlarına bakılarak elde edilen sonuçlar ise bilgi alt boyutunda ön test de ki ortalama puan 27.12 iken son testte 35.24'e, planlama alt boyutunda ön testte ortalama puan 24.63 son testte 34.02'ye, uygulama alt boyutunda ön test ortalama puanı 21.28 iken son test de 26.55'e, değerlendirme alt boyutunda ön test ortalama puanı 24.30 iken son testte 30.44'e yükseldiği görülmüştür. Bu verilerden elde edeceğimiz sonuç ise okul dışı öğrenme ortamları dersinin öğretmen adaylarının bu konudaki gelişme gösterdiklerini belirtmektedir.

Aynı zamanda yarı yapılandırılmış görüşme formdan alınan cevaplarda da öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları, öğreniminin nasıl planlanması, okul dışı öğrenme ortamlarının avantajları ve dezavantajları hakkında bilgilerinin gelişmiş, okul dışı öğrenme gerçekleştirmeden önce ve sonrasında neler yapılması gerektiğini kavradıklarına ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarının öğrenciler için daha dikkat çekici ve kalıcı bir öğrenme yöntemi olabileceğini savunduklarını aynı zaman öğrenme sırasında öğrencilerin eğlendiklerini gözlemleyebileceklerini savunmuşlardır. Farklı bir açı olarak aynı zamanda öğretmen adaylarının okul dışı öğrenmeyi gerçekleştirmeden önce iyi bir planlama yapmalarının, öğrencileri bilgilendirmelerini, gerekli izinleri almalarını, öğrenmenin gerçekleşeceği ortamının önceden ziyaret edilip incelenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Ustabulut (2021), yaptığı çalışmada Türkçe öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarının planlamanın etki edeceği başarıdan, okul dışı öğrenme de kullanacağı araç ve gereçlerin nelere olacağı, öğrencinin okul dışı öğrenme sırasındaki kazanımı kavramasını fark edebileceği veya okul dışı öğrenmeyi değerlendirebileceği kısaca okul dışı öğrenmede uygun planlama ve değerlendirmeyi yapabileceği sonucuna ulaşılmış.

Dönel Akgül ve Arabacı (2020), yaptığı çalışmanın sonucunda elde edilenlerde de okul dışı öğrenmenin birçok avantajı olduğu ve en belirgin avantajının kalıcı öğrenme olduğunu dezavantajlarından bahsederken de ekonomik faktörlerden ve zaman almasından bahsedilmiştir. Çalışmanın sonucunda belirtilen bir diğer okul dışı öğrenme gerçekleştirirken iyi bir planlama yapılması gerektiğidir. Çalışmadaki sonuçlara bakıldığında bizim çalışmamızda elde edilen sonuçlar ile eşleşmekte olduğunu söyleyebiliriz.

Özdemir (2019), çalışmasını incelediğimizde yapılan testler arasındaki farklara bakarak okul dışı öğrenme ortamlarının motivasyonu, kalıcılığı ve akademik başarı olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Acar (2022), çalışmasında okul dışı öğrenmeyi gerçekleştirmek için bazı zorluklar olduğunu bu zorlukların ise maddi sıkıntılar, öğrenci kontrolünün zorluğu, okul şartlarının yetersiz kalması, ulaşımın ve çevresel faktörlerin yetersiz kalması olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuca bakarak çalışmamız da elde ettiğimiz okul dışı öğrenmeyi planlarken yaşanacak zorluklar sorusunda benzer cevaplar alındığına ulaşılmıştır.

Erol Işıklı (2023), çalışmasını incelediğimizde elde edilen sonuçta okul dışı etkinliklerin fen bilimleri dersi üzerinde büyük ve olumlu bir etkisi olduğu, fen bilimleri dersi üzerindeki tutumu için orta düzeyde bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İncelediğimiz çalışmaların sonuçları ile bizim çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar birbirini destekler niteliktedir.

Yaptığımız çalışmada da fen bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları dersinden sonra okul dışı öğrenme hakkındaki bilgilerin hem nicel bulgular hem de nitel bulgular tarafından elde ettiğimiz incelemede geliştiğini aynı zamanda okul dışı öğrenmeyi planlayıp düzenleyebilme ve değerlendirme yapabilecek durumda olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamları dersinden sonra konu ile ilgili bilgilerinin arttığı ve öğrenme gerçekleştirebilecek düzeyde olduğu düşünülmektedir.

5.2. Öneriler

- Okul dışı öğrenme dersi müfredatının sonunda fen bilimleri öğretmen adaylarını gerçek bir okul dışı öğrenme planlayıp uygulama yapılması önerilmektedir
- Okul dışı öğrenme ortamları dersinin bulunmadığı eğitim fakültesindeki bölümlere bu dersin eklenmesi ve gelecekte öğretmen adaylarının uygulaması için teşvik edilmesi önerilmektedir.
- Çalışmanın yapıldığı fen bilimleri öğretmen adayları dışın da farklı branştaki öğretmen adaylarına okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki bilgilerinin araştırılması aynı zamanda geliştirmek için uygulamalar yapılması önerilmektedir.
- Öğretmenlerin bütün branşlarda kendi derslerine entegre ederek öğrencilerine okul dışı bir öğrenme gerçekleştirmesi önerilmektedir.
- Müfredatlara okul dışı öğrenme için planlamaların yerleştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Acar, L. (2022). *Fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamları ve bu ortamların kullanımına yönelik görüşlerinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Trabzon Üniversitesi.
- Alkan, İ. ve Bayri, N. (2019). Fen eğitiminde okul dışı öğrenme ortamları. *2.Uluslararası Dil ve Eğitim Bilimleri Kongresi 'nde sunulmuştur*.
- Ata, B. (2015). Okul dışı sosyal bilimler öğretiminde müzeler (Ed. A. Şimşek ve S. Kaymakçı). *Okul dışı sosyal bilimler öğretimi içinde* (s. 171-186). Pegem Akademi.
- Avan, Ç., Gülgün, C., Yılmaz, A., & Doğanay, K. (2019). STEM eğitiminde okul dışı öğrenme ortamları: Kastamonu bilim kampı. *Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik ve Sanat (J-STEAM) Eğitim Dergisi*, 2(1), 39-51.
- Ay, Y., Anagün, Ş. ve Demir, Z. M. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretiminde okul dışı öğrenme hakkındaki görüşleri, *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(15), 103-118.
- Aydoğdu, A. S., Aydoğdu, M. Z. ve Aktaş, V. (2023). Okul dışı öğrenme ortamlarıyla ilgili matematik öğretmenlerinin görüşleri, *The Journal of Buca Faculty of Education*, (55), 60-78
- Bakar, F., Avan, Ç., Aydınli, B., Şeker, F., ve Turgut, B. (2021). Effects of Nature Education on Environmental Knowledge and Attitude as an out of School Learning Environment, *Academia Journal of Nature and Human Sciences*, 7(1), 1-18.
- Baki, A. ve Gökçek, T. (2012). Karma Yöntem Araştırmalarına Genel Bir Bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21
- Batman, D. (2020). Fizik öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *İnformel Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 59-79
- Bolat, Y. & Köroğlu, M. (2020). Out-of-school learning and scale of regulating out-of-school learning: Validity and reliability study, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 5(13), 1630-1663.
- Bostan Sarıoğlu, A. ve Küçüközer, H. (2017). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Öğrenme Ortamları ile ilgili Görüşlerinin Araştırılması. *İnformel Ortamlarda Araştırma Dergisi*, 2(1), 1-15.

- Büyükkurt, G. (2023). *Fen bilimleri ve matematik öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarının derslere entegrasyonu ile ilgili görüşlerinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi), Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- Carrier, S. J. (2009). The effects of outdoor science lessons with elementary school students on preservice teachers' self-efficacy. *Journal of Elementary Science Education*, 21(2), 35-48.
- Coskun Keskin, S. ve Kaplan, E. (2012). Sosyal bilgiler ve tarih eğitiminde okul dışı öğrenme ortamı olarak oyuncak müzeleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, (41), 95-115.
- Çavuş, R., Topsakal, Ü. U., & Kaplan, A. Ö. (2013). İnfomal öğrenme ortamlarının çevre bilinci kazandırmasına ilişkin öğretmen görüşleri: Kocaeli bilgi evleri örneği. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(1), 15-26.
- Çiçek, Ö. Ve Saraç, E (2017). Fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarındaki yaşantıları ile ilgili görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, p.504-522
- Creswell, J. W. (2008). *Educational research planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research*. International Pearson Merrill Prentice Hall.
- Demir, E. ve Çetin, F. (2022). Öğretmenlerin okul dışı öğrenme faaliyetlerine yönelik tutumları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(2), 1443-1461.
- Dilli, R. (2017). Öğretmenlerin müzelerin öğrenme ortamı olarak kullanımına ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim*, (214).
- Dönel Akgül, G. ve Arabacı, S. (2020). Okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik fen bilgisi öğretmenlerinin görüşleri. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(2), 276-291.
- Erdoğan, A. (2023). *Sınıf öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamları kullanımlarına yönelik özyeterlilik algılarının incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Erol Işıklı, Ü. (2023). *Okul dışı öğrenme ortamlarının fen eğitimindeki etkililiğine yönelik meta-analiz çalışması*. (Yüksek lisans tezi). Artvin Çoruh Üniversitesi.
- Erten, Z. Ve Taşçı, G. (2016). Fen bilgisi dersine yönelik okul dışı öğrenme ortamları etkinliklerinin geliştirilmesi ve öğrencinin bilimsel süreç becerilerine etkisinin değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2).
- Genç, M., Albayrak, S. Ve Söğüt, S. (2019). Fen bilimleri öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin görüşleri. *ERPA International Congresses on Education*, p. 233-239.

- Glawinski, I., Bayrhuber, H. (2011). Student labs on a university campus as a type of out-of-school learning environment: Assenssing the potential to promote students' interest in science. *International Journal of Environmental & Science Education*, 6(2), 371-392.
- Gürbey, Z. B., Mertoğlu, H., Sayan, H. ve Akgül Macaroğlu, E. (2022). Fen bilgisi öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme etkinliklerine ilişkin davranışsal hedeflerinin belirlenmesi. *İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 64-80
- Gürsoy, G. (2018). Fen öğretiminde okul dışı öğrenme ortamları. *Turkish Studies*, 13(11), 623-649.
- Karbeyaz, A. ve Karamustafaoğlu, O. (2021). Okul dışı öğrenme ortamlarının öğretime katkısı hakkında sınıf öğretmenlerinin görüşleri üzerine bir inceleme. *İstanbul Journal of Social Sciences*, Winter: 29
- Katırcıoğlu, G. (2019). *Okul dışı öğrenme ortamlarının 7. sınıf öğrencilerinin geri dönüşüm konusundaki doğa algısı ve bilinç düzeyine etkisi*. (Yüksek lisans tezi), Pamukkale Üniversitesi.
- Kulalıgil, A. (2016). *Sınıf dışı öğrenme ortamlarında gerçekleşen öğretim uygulamalarının 5.sınıf fen bilimleri dersinde öğrencilerinin akademik başarı, yaratıcılık ve motivasyonlarına etkisi*. (Yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kutlu Abu, N. (2019). Üstün yetenekli çocuklara yönelik okul dışı öğretim uygulamaları hakkında öğretmen algıları. *İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 144-165.
- Mertoğlu, H. (2019). Fen bilgisi öğretmen adaylarının farklı öğrenme ortamlarında gerçekleştirdikleri okul dışı etkinliklere ilişkin görüşleri. *İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 37-60.
- Ocak, İ., Korkmaz, Ç. (2018). Fen bilimleri ve okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamları hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 4(1), 18-38
- Oktay, Ö., Üner, S., Şen, D. (2021). Fen bilimleri, fizik, kimya, biyoloji öğretim programları ile ders kitaplarının okul dışı öğrenme yönünden incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (58), 671-710.
- Özdemir, B. (2019). *7. sınıf güneş sistemi ve ötesi ünitesinin öğretiminde okul dışı öğrenme ortamlarının kullanılmasının akademik başarı, motivasyon ve kalıcılığa etkisi*. (Yüksek lisans tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

- Özkan A. R. & Şahin A. (2023). 2010-2022 yılları arasında okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 70-81. doi: 10.53629/sakaefd.1282463
- Saraç, H. (2017). Türkiye’de okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan araştırmalar: İçerik analizi çalışması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 60-81.
- Sarıgül, H. (2021). *Fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarına gerçekleştirilen gezilere yönelik deneyimleri*. (Yüksek lisans tezi). Aksaray Üniversitesi.
- Soylu, Ü. İ. ve Karamustafaoğlu, O. (2020). Okul dışı ortamlarda öğretim deneyimi olan fen bilimleri öğretmenlerinin bu ortamlara yönelik görüşleri. *Uluslararası Eğitim Bilim Ve Teknoloji Dergisi*, 6(3), 174-196
- Taşın Yalçın, Ö. (2023). *Matematik öğretmen ve öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri*. (Yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi.
- Türkmen, H. (2015). İlkokul öğretmenlerin sınıf dışı ortamlardaki fen öğretimine bakış açıları. *Journal of European Education*, 5(2), 47-55.
- Uğurlu, A. (2022). *Okul dışı öğrenme ortamlarına yönelik sınıf öğretmenlerinin kaygı düzeylerinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi.
- Ustabulut, M. Y. (2021). Türkçe öğretmen adaylarının okul dışı öğrenme ile ilgili görüşleri. *Mavi Atlas*, 9(1), 232-249.
- Ürey, M. ve Kaymakçı, S. (2020). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersinde kullanılan okul dışı öğrenme ortamları. *Milli Eğitim*, 49(227), 7-32.
- Yıldız, E. (2022). Okul öncesi öğretmenlerinin okul dışı öğrenme ortamlarını kullanma durumlarının değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(33), 94-127.

EKLER

EK 1- Etik Kurul Araştırma İzni

Evrak Tarih ve Sayısı: 22.10.2021-205006

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu
KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ : 21.10.2021
TOPLANTI SAYISI : 13
KARAR SAYISI : 358

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü **Dr. Öğr. Üyesi Fatih Serdar YILDIRIM**'ın danışmanlığını, **Hatice Kübra ÇETİNKAYA**'nın araştırmacılığını üstlendiği, *"Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Tutumları ve Görüşleri"* konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucuya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Sibel MEHTER AYKIN

Üye
Prof. Dr.
Ebru İÇİGEN

Üye
Prof. Dr.
Nurşen ADAK
(katılamadı)

Üye
Prof. Dr.
Sibel PAŞAOĞLU YÖNDEM

Üye
Prof. Dr.
Taner KORKUT
(katılamadı)

Üye
Prof. Dr.
Gökhan AKYÜZ

EK 2- Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği İzni

Hatice Kübra Çetinkaya 27 Ağu

Sayın Hocam,Akdeniz Üniversitesi Fen Bilgisi
Eğitimi alanında Yüksek Lisans yapmaktayım.

MUSTAFA KÖROĞLU 29 Ağu

Alıcılar: ben ✓

Merhaba,
Ölçeği çalışmanızda kullanabilirsiniz.
İyi çalışmalar.

Arş. Gör. Dr. Mustafa KÖROĞLU
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Türkçe Eğitimi Bölümü
Antakya/HATAY

**Research Asistant Dr. Mustafa
KÖROĞLU**
Hatay Mustafa Kemal University
Faculty of Education
Department of Turkish Language
Education
Antakya/HATAY

Gönderen: Hatice Kübra Çetinkaya

(konu yok)

Gelen Kutusu

Hatice Kübra Çetin... 27.08.2021

Alicılar:

Sayın Hocam,
Akdeniz Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi alanında
Yüksek Lisans yapmaktayım. İsmim Hatice Kübra
Çetinkaya. Yüksek Lisans tez konum okul dışı
öğrenme ortamları üzerinedir. Kaynakça da
göstermek kaydıyla Okul Dışı Öğrenmeyi
Düzenleme Ölçeğinizi (2020) kullanmak istiyorum.
İzninizi talep ediyorum.

yavuz bolat 28.08.2021

Alicılar: ben ✓

Merhabalar Hatice

Yapmayı planladığın bilimsel araştırmada "Okul
Dışı Öğrenmeyi Düzenleme Ölçeği'ni" kullanabilirsin.
Çalışmada kolaylıklar dilerim.

Saygılarımla

27 Ağustos 2021 Cuma tarihinde Hatice Kübra
Çetinkaya <
yazdı:

Sayın Hocam,
Akdeniz Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi alanında

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Hatice Kübra ÇETİNKAYA
Doğum Tarihi / Yeri :
E-posta :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi Fen Bilgisi Öğretmenliği
Yüksek Lisans Öğrenimi : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik ve
Fen Bilimi Anabilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Deneyim

Çalıştığı Kurumlar : Aslanlar Ortaokulu (2020-2021)
Baraj Ortaokulu (2021-2022)
Özel Bahçeşehir Koleji (2022- devam etmekteyim.)

İNTİHAL RAPORU

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARINA İLİŞKİN TUTUM VE GÖRÜŞLERİ

ORJİNALLİK RAPORU

% 7	% 7	% 5	%
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	kongre.okuldisiogrenme.com İnternet Kaynağı	% 1
2	www.erpacongress.com İnternet Kaynağı	% 1
3	acikerisim.pau.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1
4	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	% 1
5	www.researchgate.net İnternet Kaynağı	% 1
6	avys.omu.edu.tr İnternet Kaynağı	% 1
7	paperity.org İnternet Kaynağı	% 1
8	dspace.adiyaman.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 1

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Akdeniz Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

10.09.2023